

ՆԱՅԱՍԱՆԻ ՆԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՆՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ

ԱՇԽԱՏԱԿԱՐԳԱՅԻՆ ՈՐՈՇՈՒՄԸ

«ՆՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ՄԵԾԱՄԱՍՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐԱԿԱՐԳՈՎ ՊԱՏԳԱՄԱՎՈՐ ԸՆՏՐՎԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՆՆ ԹԻՎ 10 ԸՆՏՐԱՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՆԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ 2010 ԹՎԱԿԱՆԻ ՆՈՒՆՎԱՐԻ 14-Ի ԹԻՎ 17-Ա ՈՐՈՇՈՒՄԸ ՎԻՃԱԲԿԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾՈՎ ԴԱՏԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆԸ ԴԻՄՈՂԻ ՄԱՍՆԱԿՅՈՒԹՅՈՒՆՆ ԱՊԱՆՈՎԵԼՈՒ ՄԻՋՆՈՐԴՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

ՆՆ սահմանադրական դատարանում 21.01.2010թ. մուտքագրվել է ՆՆ Ազգային ժողովի պարզամավորի թիվ 10 ընտրատարածքում մեծամասնական ընտրակարգով 2010թ. հունվարի 10-ին կայացած ընտրություններում պարզամավորության թեկնածու Ն. Փաշինյանի դիմումը՝ «ՆՆ Ազգային ժողովի մեծամասնական ընտրակարգով պարզամավոր ընտրվելու մասին» ՆՆ թիվ 10 ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի 2010թ. հունվարի 14-ի թիվ 17-Ա որոշումը վիճարկելու մասին:

Դիմողը սահմանադրական դատարանին խնդրել է գործի քննությունը կազմակերպել բանավոր ընթացակարգով՝ հնարավորություն տալու համար դատարանում հանգամանորեն ներկայացնելու դիմող կողմի փաստարկները գործի հանգամանքների վերաբերյալ: Սահմանադրական դատարանը հաշվի առնելով նաև այս հանգամանքը՝ գործը քննության ընդունելու մասին որոշմամբ նախատեսել է դատաքննությունն իրականացնել բանավոր ընթացակարգով: Միաժամանակ, դիմողը նկատելով իր անազատության մեջ գտնվելու հանգամանքը՝ խնդրել է դատարանին ձեռնարկել միջոցներ դատական քննարկումներին իր մասնակցությունն ապահովելու համար: Սահմանադրական դատարանում նման միջնորդությամբ հանդես եկան նաև դիմողի ներկայացուցիչները:

Գործի դատաքննության նախապարաստման ընթացքում պարզվել է, որ դիմողը ՆՆ ընտրական օրենսգրքի 18-րդ հոդվածի 9-րդ մասով սահմանված կարգի համաձայն կալանքի տակ գտնվելու վիճակում օրենքով սահմանված կարգով ընտրական գործընթացին մասնակցել է իր վստահված անձանց միջոցով: Ընտրությունների ողջ գործընթացում իր իրավունքների պաշտպանությունը, այդ թվում՝ դատական կարգով, դիմողը նույնպես իրականացրել է իր լիազոր ներկայացուցիչների միջոցով՝ ՆՆ Սահմանադրության 18 եւ 19-րդ հոդվածների շրջանակներում իրացնելով իր իրավունքները:

Դիմողը նաև դիմումին կից ՆՆ սահմանադրական դատարան է ներկայացրել լիազորագիր, որում մասնավորապես նշվում է, որ նա լիազորում է փաստաբան Վահե Նայկի

Նովսեփյանին իրեն ներկայացնել ՆՏ սահմանադրական դատարանում «...Նայաստանի Նանրապետության Սահմանադրության, Նայաստանի Նանրապետության միջազգային պայմանագրերով եւ «Սահմանադրական դատարանի մասին» Նայաստանի Նանրապետության օրենքով համապատասխան կողմի համար նախատեսված իրավունքների ողջ ծավալով»: Դիմողի կողմից նաեւ 04.03.2010թ. համանման բովանդակությամբ նոր լիազորագիր է ներկայացվել սահմանադրական դատարան՝ փաստաբան Վահե Միշայի Գրիգորյանի անունով:

«Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 46-րդ հոդվածի 1-ին մասում ամրագրված նորմը երաշխավորում է դատավարության մրցակցության եւ կողմերի հավասարության սկզբունքների բաղադրարարը կազմող՝ կողմի լավելու իրավունքի իրացումը: Վերջինս, սակայն, նախատեսում է այդ իրավունքի իրացման երկու հիմնական ձեւ. դատարանում անձամբ հանդես գալու միջոցով կամ ներկայացուցիչների միջոցով: Լավելու իրավունքն իրացված է համարվում, եթե տվյալ անձի շահերը դատարանում ներկայացնում են նրա ներկայացուցիչները, առավել եւս՝ երբ իրավունքի հարցով գործ է քննվում, կամ դատարանը նման գործերը կարող է նաեւ քննության առնել գրավոր ընթացակարգով: Բազմիցս նման դիրքորոշում է արտահայտել նաեւ Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանը, այդ թվում՝ Աշոտ Նարոթյունյանն ընդդեմ Նայաստանի գործով (Ընդունելիության մասին մասնակի որոշում, գանգառ թիվ 34334/04):

Նաշվի առնելով վերոհիշյալ հանգամանքները՝ Նայաստանի Նանրապետության սահմանադրական դատարանը **Ո Ր Ո Շ Ե Ց**.

1. Նկատի ունենալով, որ սահմանադրական դատարանի իրավագործության հարցը չէ կողմերի՝ դատաքննությանը մասնակցության ապահովումը, ինչպես նաեւ փաստելով, որ նման իրավիճակների համար սահմանադրական դատարանում նախատեսված չեն համապատասխան պայմաններ, ՆՏ սահմանադրական դատարանը չի կարող բավարարել դիմողի խնդրանքն ու դիմողի ներկայացուցիչների միջնորդությունը՝ սահմանադրական դատարանում նրա ներկայությունն ապահովելու մասով, եւ գտնում է, որ սահմանադրական դատարանում՝ որպես իրավունքի դատարան, գործի դատաքննությունը դիմող կողմի լիազոր ներկայացուցիչների մասնակցությամբ իրականացնելը երաշխավորում է ՆՏ Սահմանադրության 19-րդ հոդվածով, «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 46 եւ 47-րդ հոդվածներով նախատեսված՝ դիմողի իրավունքները:

2. Նկատի ունենալով դիմողի ներկայացուցիչների հայտարարությունն այն մասին, որ նրանք մինչ օրս հնարավորություն չեն ունեցել հանդիպել դիմողի հետ եւ լիարժեք տեղեկացված չեն դիմումի առարկայի վերաբերյալ նրա մտպեցումներին, «Սահմանադրական

դափարանի մասին» ՆՆ օրենքի 56-րդ հոդվածի հիման վրա կասեցնել գործի վարույթը, դիմել ՆՆ արդարադատության նախարարին՝ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ձեռնարկել անհրաժեշտ միջոցներ՝ ապահովելու համար դիմողի եւ ՆՆ սահմանադրական դափարանում նրա ներկայացուցիչների հանդիպումները:

**ՆԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՍԱՆՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ
ՆԱԽԱԳԱՆ**

Գ.ՆԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

5 մարտի 2010 թվականի
ՍԳԱՌ -19